

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 2-bosqich O'zbek tili va adabiyoti ta'lif yo'naliishi talabalariga 3-semestr uchun "O'zbek adabiyoti II" fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma, og'zaki

No	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1- rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2- rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3- rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiylar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1.	Navoiy hayoti va uning lirik merosi. Buyuk “Xamsa”ning yaratilishi.	Navoiy devonlari va uning o'rganilishi haqida ma'lumot bering. (“Ilk devon”, “Badoye ul-bidoya”,	Alisher Navoiyning ilmiy-filologik asarlari haqida ma'lumot bering. ("Mezon ul-avzon",	Alisher Navoiy hayoti va ijodini yurtimizda va xorijda o'rganilishi haqida ma'lumot bering.	“Hayrat ul-abror” dostonining ta'limiy- didaktik xususiyatlari haqida ma'lumot bering va fikrlaringizni	“Farhod va Shirin” dostonida ilm va hunar haqida berilgan o'rinalini izohlang va fikringizni bildiring.

		“Navodir un-nihoya”, “Xazoyin ul-maoniy”)	“Majolis un-nafois”, “Muhokamat ul-lug‘atayn” v.b.)		izohlang.	
2.	Navoiy hayoti va uning lirk merosi. Buyuk “Xamsa”ning yaratilishi.	Alisher Navoiyning tazkiralari va unda adabiy faoliyatning yoritilishi haqida ma’lumot bering. (“Majolis un-nafois”, 459 ta, 8 majlis, turkiy tazkira)	“Xazoyin ul-maoniy” devoni tarkibi haqida ma’lumot bering. (4 ta devon, 4 fasl, debocha, g‘azal, ruboiy, qit’a v.b.)	“Layli va Majnun” dostonida ilohiy ishq mohiyatini yoriting	“Sab’ai sayyor” dostonida hikoyatlarni tahlil qiling.	“Saddi Iskandariy” dostonida Iskandar obrazini tavsiflang va misollar orqali izohlang.
3.	Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti va adabiy faoliyati	Boburning devonlari haqida ma’lumot bering. (Hind devoni, Kobul devoni)	“Risolai aruz” asarining ilmiy ahamiyati va uning o‘rganilishi haqida ma’lumot bering. (“Muxtasar”, “Mufassal”, bahr v.b.)	“Mubayyin” asarining adabiy qiymati haqida ma’lumot bering.	“Voldiya” asarining adabiy qiymati haqida fikr bildiring.	“Boburnoma” asarining adabiy qiymati haqida fikr bildiring.
4.	Muhammad Solih va Xoja hayoti va ijodi	Muhammad Solihning hayoti va faoliyati haqida ma’lumot bering. (Shayboniylar, Husayn Bayqaro, tarixchi)	Muhammad Solihning ijodi haqida ma’lumot bering. (turkiy, forsiy, “Malik ush-shuaro”)	“Shayboniynoma” dostonining adabiy qiymati haqida fikr bildiring.	Muhammad Solih hayoti va ijodining o‘rganilishi haqida ma’lumot bering.	“Shayboniynoma” dostonida tarixiy reallikning aks etishi haqida fikr bildiring.
5.	Muhammad Solih va Xoja hayoti va ijodi	Xoja hayoti haqida ma’lumot bering.(Niso, Buxoro, sadr, shayxulislom)	Xoja ijodi haqida ma’lumot bering.(taxallus, “Miftoh ul-adl”, “Gulzor”)	“Miftoh ul-adl” asarining adabiy qiymati haqida fikr bildiring.	Xojaning hayoti va ijodining o‘rganilishi haqida ma’lumot bering.	“Gulzor” asarining adabiy qiymati haqida fikr bildiring.
6.	XVII-XIX asrlarda ijtimoiy-siyosiy va madaniy hayotdagি	Abulg‘ozи Bahodirxon hayoti haqida ma’lumot bering. (Arab	Abulg‘ozи Bahodirxon ijodi haqida ma’lumot	Abulg‘ozи Baxodirxonning tarixiy asarlarida	Abulg‘ozи Baxodirxonning hayoti va ijodining	“Shajarayi turk” asarining adabiy qiymati haqida

	o'zgarishlar. Abulg'oz Bahodirxon hayoti va ijodi.	Muhammadxon, Xiva, xon, Asfandiyorxon)	bering.("Shajarayi turk", "Shajarayi tarokima", "Manofe'ul-inson")	tarixning aks etilishi yuzasidan fikrlaringizni bayon eting.	o'rganilishi haqida ma'lumot bering.	fikringizni bildiring.
7.	Mashrab va Huvaydo ijodiy merosi.	Mashrab hayotining afsonalarga qorilishi haqida so'zlang. ("Qissai Mashrab, afsona, xalq og'zaki ijodi)	Mashrabning hayoti va ijodi haqidagi manbalar haqida ma'lumot bering. ("Qissai Mashrab", "Tazkirat ul-avliyo", Tazkirai qalandaron" v.b.)	Mashrab hayoti va ijodini o'rganilishi haqida ma'lumot bering	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling: Namangan shahridin, do'stlar, mening yoronlarim keldi, Otam birla onamni bilguchi mehmonlarim keldi. Shijoat bobida har qaysisi bir Rustamu Suxrob, Adolat taxtig'a mingan bu kun sultonlarim keldi.	Mashrab g'azallarining poetikasi yuzasidan tahlil qiling.
8.	Mashrab va Huvaydo ijodiy merosi.	Huvaydo hayoti haqida ma'lumot bering. (taxallus, ism, Qo'qon, nabira)	Huvaydoning adabiy merosi haqida ma'lumot bering.(devon, g'azal, ruboiy)	Huvaydoning "Rohati dil" marifiy dostoni haqida ma'lumot bering.	Huvaydoning asarlari qo'lyozma nusxalari haqida ma'lumot bering.	Huvaydo asarlarining mavzu ko'lami haqida fikr bildiring.
9.	Qo'qon adabiy muhiti. Amiriyl va Gulxaniy hayoti va ijodi.	Amiriyning ijodi haqida ma'lumot bering.("Oltin beshik davri adabiyoti", , devon, 17 ta qo'lyozma, janrlar rang-barangligi)	Amiriyning hayoti haqida ma'lumot bering. (Qo'qon xoni, Nodira, "Majmuai shoiron")	Qo'qon adabiy muhitining shakllanishi va o'ziga xos xususiyatlari.	Amiriyning hayoti va ijodini o'rganishi haqida ma'lumot bering.	Amiriyl lirikasining o'ziga xos xususiyatlari haqida fikr bildiring va misollar asosida tahlil qiling.
10.	Qo'qon adabiy muhiti. Amiriyl va Gulxaniy hayoti va ijodi.	Gulxaniyning hayoti va faoliyati haqida ma'lumot bering. (taxallus, Qo'qon,Umarxon)	Gulxaniy ijodi haqida ma'lumot bering. ("Zarbulmasal", qasida, g'azal)	"Zarbulmasal" asarida masallarida real hayotiy haqiqatning ifodalanishi haqida bayon qiling.	"Zarbulmasal" asarida obrazlarni tahlil qiling.	"Zarbulmasal" asarining g'oyaviy badiiy xususiyatlari haqida fikr bildiring.

11.	Uvaysiy, Nodira va Avaz O'tar hayoti va ijodiy merosi.	Uvaysiy ijodiy merosi. ("Qissai shahzoda Hasan", "Qissai shahzoda Husayn" "Voqeozi Muhammad Alixon")	Uvaysiyning hayoti va faoliyati haqida ma'lumot bering. (Jahon otin, Marg'ilon, Siddiqbobo, Chinnibibi)	Uvaysiy chistonlarining mavzusi va badiiy xususiyatlarini tahlil qiling.	Nodira lirikasining janriy xususiyatlari haqida fikr bildiring.	Uvaysiy g'azallarining mavzusi va g'azallaridan tahlil qiling.
12.	Uvaysiy, Nodira va Avaz O'tar hayoti va ijodiy merosi.	Nodira hayoti va ijodiy merosi haqida ma'lumot bering. (Umarxon, adabiy muhit, devon, "Devoni Maknuna")	Nodira hayoti va faoliyati haqida ma'lumot bering. (Umarxon, Rahmonquli otaliq, Mohlaroyim)	Nodira ijodining janr rang-barangligi to'g'risida bayon qiling.	Nodiraning hayoti va ijodining o'rganilishi haqida ma'lumot bering.	Nodira g'azallarining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.
13.	Uvaysiy, Nodira va Avaz O'tar hayoti va ijodiy merosi.	Avaz O'tar hayoti haqida ma'lumot bering.(Xiva, Polvonniyoz, Tabibiy)	Avaz O'tar ijodi haqida ma'lumot bering.(Faloni, "Millat", "Xalq", 2 devon)	Avaz O'tarning devonlari haqida ma'lumot bering.	Avaz O'tar ijodining o'rganilishi haqida ma'lumot bering.	Avaz O'tar lirik merosining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.
14.	Shermuhammad Munis hayoti va ijodi	Munisning hayoti , faoliyati haqida ma'lumot bering.(mirob, tarixchi, tarjimon, Xiva)	Munisning adabiy merosi haqida ma'lumot bering. (tarixiy asari, devon, risola)	Munisning xatotlik ishlari haqida ma'lumot bering.	Munisning hayoti va ijodi yoritilgan asarlar, tazkiralalar haqida ma'lumot bering.	Munisning devoni haqida ma'lumot bering.
15.	Ogahiy hayoti va ijodi.	Ogahiyning lirik merosi haqida ma'lumot bering.("Taviz ul-oshiqin", g'azal, mustag'zod, qit'a)	"Taviz ul-oshiqin" devonida janr rang-barangligi haqida ma'lumot bering.(janrlar, g'azal mustag'zod)	Ogahiyning tarixiy asarlari haqida ma'lumot bering.	Ogahiyning tarjima qilgan asarlari haqida ma'lumot bering.	Ogahiy g'azallarining poetik xususiyatlarini baytlar asosida tahlil qiling
16.	Navoiyning lirik merosi. "Xamsa"ning badiiy xususiyatlari.	Navoiy – xamsanavis mavzusi yuzasidan ma'lumot bering. (turkiy, 5 doston, an'ana)	Navoiy "Ilk devoni " haqida ma'lumot bering. (nomlanishi, janriy tarkibi, nastaliq)	Navoiy tuyuqlarining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling	Navoiy "Badoye" ul-bidoya" devoni haqida ma'lumot bering. (nomlanishi, janriy tarkibi, debocha)	Navoiy ruboiylarining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.

17.	Navoiyning dostonlari va ilmiy-nasriy asarlari.	Xamsachilik an'anasi haqida ma'lumot bering.(N.Ganjaviy, X.Dehlaviy, beshlik)	Navoiyning forsiy merosi haqida ma'lumot bering. ("Devoni fony", 7 nusxa, qasidalar)	"Mahbub ul-qulub"- axloqiy-ta'limiy asar ekanligini misollar asosida tahlil qiling	"Lison ut-tayr" dostonining g'oyaviy badiiy xususiyatlari mavzusida so'zlang.	"Sa'bai sayyor" dostonida hikoyatlarni qiyosiy tahlil qiling.
18.	Bobur lirikasining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari. "Boburnoma" – tarixiy-adabiy memuar asar	"Xatti Boburiy" haqida ma'lumot bering. (29 harf, alifbo, xatti sig'noqiy)	Bobur hayoti va ijodining o'r ganilishi haqida ma'lumot bering.	Bobur rubo iylarining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.	Boburning g'azallari ning poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.	"Boburnoma" da tarixiy shaxslar tavsifi, misollar asosida tahlil qiling.
19.	Qul Ubaydiy hayoti va ijodi	Qul Ubaydiy hayoti haqida ma'lumot bering.(Shayboniyxon, Xoja Ubaydulloh, xon)	Qul Ubaydiy ijodi haqida ma'lumot bering. (taxallus, arab, fors,turkiy, devon)	Qul Ubaydiy turkiy devoni haqida ma'lumot bering.	Qul Ubaydiyning devonlari haqida ma'lumot bering.	Qul Ubaydiyning rubo iylarining poetik xususiyatlarini misollar asosida tahlil qiling.
20.	Abulg'ozи Baxodirxonning "Shajarayi turk" va Shajariyi tarokima" asarlari.	Abulg'ozи Baxodirxonning hokimyat uchun olib brogan kurashlari haqida ma'lumot bering.(Arab Muhammadxon, turkmanlar, Asfandiyorxon)	"Shajarayi tarokima" haqida ma'lumot bering.(tarixiy asar, Turkman xalqi, O'g'uzxon)	"Shajarayi turk" asari haqida ma'lumot bering.	"Shajarayi turk" asarining o'r ganilishi haqida ma'lumot bering.	"Shajarayi turk" asarining o'r ganilishi haqida ma'lumot bering.
21.	Mashrab she'riyati tahlili. Huvaydo lirik shoir. "Rohati dil"-ma'rifiy –didaktik doston.	Mashrab asarlari haqida ma'lumot bering. ("Kimyo", "Mabdayi nur")	Mashrabning ustozlari bilan bog'liq voqealarni bayon qiling.(Mulla Bozor Oxund, Ofoq Xo'ja)	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling: Men nola qilay shomu sahar dod, eshigingda, Jonimni beray, sho'xi parizod eshigingda. Ul lola-yu rayhon-u	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling. Bu tani xokiyni-yu ruhi ravonimni na qilay?! Bo'lmasa qoshimda janon bu jahonni na qilay?!	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling. Ofati jonim ul sanam qoshi qarosini ko'ring, Ikki yuziga cho'lg'anib zulfi

				suman, toqa qizil gul, Ham sarv bukuldi, qadi shamshod eshigingda.	Yorsiz ham bodasiz Makkaga bormoq ne kerak?! Ibrohimdan qolg'on bu eski do'konni na qilay.	siyohsini ko'ring. Huru paridan tozadur, shamsu qamar hijildadur, Kim ani ko'rsa bandadur, husni ziyosini ko'rung.
22.	Feruz- shoh va shoir. Munisning lirik shoir, tarixchi, tarjimon, va xatot sifatida ijodiy merosi.	Feruz hayoti va faoliyati haqida ma'lumot bering. (Xiva xoni, Ogahiy,	Feruzning bunyodkorlik ishlari haqida ma'lumot bering.(litografiya, kutubxona, madrasa)	"Elga shoh-u ishqqa qul" devoni haqida ma'lumot bering.	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling. Chekib hijron ranji bekaron ohista-ohista, Yutar erdim labi fikrida qon ohista- ohista, Bu holimdin topib bu kun nishon ohista- ohista, Manga rahm aylab ul shirin zabon ohista- ohista, Yetushti boshim uzra nogahon ohista-ohista.	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling. Furqating soldi dilu jon ichra o't, Kufri zulfiq dinu iymon ichra o't. Nargisi shahlo ko'zung solg'usidur Bir nigahdin bog'u rizvon ichra o't.
23.	Feruz- shoh va shoir. Munisning lirik shoir, tarixchi, tarjimon, va xatot sifatida ijodiy merosi.	"Munis ul-ushshoq" devoni haqida ma'lumot bering.(janriy tarkibi, mavzu ko'lami)	"Firdavs ul -iqbol" asari haqida ma'lumot bering.(tarixiy, bob, muqaddima)	"Savodi ta'lim" asari haqida ma'lumot bering.	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling. Vahki, mendin ishq aro ozurdajonroq yo'q kishi, Husn aro sendek dog'i nomehribonroq yo'q kishi. Kimga za'fim shiddatin zohir qilurmen munglashib, Chu o'zumdek g'am	Quyidagi baytlarni poetik tahlil qiling: Kimnikim do'st dedum, dushmani jon topdim oni, Neki andin tiladim sud, ziyon topdim oni. Yor mehrin tilab, ag'yor jafosin ko'rdum, Mayki gulgun talab

					chekardin notavonroq yo‘q kishi.	ettim, qaro qon topdim oni.
24.	Navoiyning ilmiy-nasriy asarlari.	Alisher Navoiyning tilshunoslik masalalari yoritgan asarlarining qiymati haqida ma’lumot bering.(lug‘atshunoslik, qiyosiy tilshunoslik, turkiy, forsiy, adabiyotshunoslik)	Alisher Navoiyning tasavvuf taraixiga oid asarining adabiy qiymati haqida ma’lumot bering.(tazkira, shayxlar, mutasavvuflar)	“Vaqfiya” va “Munshaot asarlari haqida ma’lumot bering.	“Mahbub ul-qulub” asarining kompozitsiyasi haqida bayon qiling.	“Majolis un-nafois” tazkirasida adabiyotshunoslik masalalarining yoritilishini misollsr asosida tahlil qiling.
25.	Husayniy hayoti va ijodi.	Husayniy hayoti haqida ma’lumot bering.	Husayniy ijodi haqida ma’lumot bering. (devon, vazn, ramal,	Husayniy hayoti va ijodi Navoiy asarlarida aks etishi yuzasidan ma’lumot bering.	Husayniy hayoti va ijodi “Majolis un-nafois” tazkirasida aks etishi yuzasidan fikrlaringizni bayon eting.	Husayniy g‘azallarining poetik xususiyatlarni baytlar asosida tahlil qiling
26.	Said Qosimiyyayotini va ijodini.	Said Qosimiyyayotini va ijodining o‘rganilishi haqida ma’lumot bering. (H.Sulaymonov, B.Qosimxonov, N.Rahmonov)	Said Qosimiyyayotining dostonlari haqida ma’lumot bering.	“Ilahiynoma” asari haqida ma’lumot bering.	“Majma ul-axbor” asarining poetik xususiyatlari, kompozitsiyasi haqida fikr bildiring.	“Majma ul-axbor” dostonida an’ana va o‘ziga xoslik jihatlarini tahlil qiling.
27.	Ibn Sinoning adabiy faoliyatga doir asarlar annotatsiyasini tuzish.	Ibn Sinoning hayoti va ijodi haqida ma’lumot bering.(tibbiyat, “Tib qonunlari”, urjuza)	Ibn Sinoning qissalari haqida ma’lumot bering. (“Yusuf”, “Hay ibn Yaqzon”, “Risolat at-tayr”, “Salomon va Ibsol”)	Ibn Sinoning “She’r san’ati” asari haqida ma’lumot bering.	Ibn Sinoning “She’r san’ati” asarida adabiyot nazariyasining aks etishi haqida bayon qiling.	Ibn Sinoning urjuzalarining poetik xusussiyatlari misollar asosida tahlil qiling.
28.	Beruniyning adabiyotga oid faoliyatini o‘rganish,	Beruniyning hayoti va ijodi haqida ma’lumot bering. (Xorazm,	Beruniy asarları haqida ma’lumot bering.(tarix,	“Mineralogiya” asari haqida ma’lumot bering.	“Mineralogiya” asarida hikoyatlar tahlili.	Beruniyning “Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar”

	“Mineralogiya” kitobida hikoyatlarni tahlil qilish.	qomus, “Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar”)	astronomiya, geografiya)			asari haqida ma'lumot bering.
29.	Anbar Otin hayoti va ijodi	Anbar Otin hayoti haqida ma'lumot bering. (Farmonqul, Qo'qon, Uvaysiy jiyani)	Anbar Otin ijodi haqida ma'lumot bering. (devon, “Qarolar falsafasi”, “yakka baytalar”	Anbar Otinning devoni haqida ma'lumot bering.	“Qarolar falsafasi” asarinining Avvalg'I fasl va Ikkinchchi fasl qismlarining g'oyaviy va badiiy xususiyatlari haqida fikr bildiring.	“Qarolar falsafasi” asarinining Uchinchi fasl va To'rtinchchi fasl qismlarining g'oyaviy va badiiy xususiyatlari haqida fikr bildiring.
30.	Turdi Farog'iyning ijodiy merosi.	Turdi Farog'iyning hayoti haqida ma'lumot bering.(taxallus, Buxoro, Xo'jand, Abdulazizzon,yuz)	Turdi Farog'iyning ijodiy merosi haqida ma'lumot bering.(g'azl, muxammas, fard, hajviya)	“Subhonqulixon haqida hajv” asari haqida ma'lumot bering.	Turdi Farog'iyning ijodining o'rganilishi haqida ma'lumot bering.	Turdi Farog'iyning g'azallarining poetik xususiyatlarini baytlar asosida tahlil qiling